

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лі Хунянь «**Формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки**» подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю – 014 Середня освіта. Музичне мистецтво.

Актуальність теми дослідження. Наукова новизна отриманих результатів полягає у вдосконаленні інтегральної теоретико-методичної концепції дистанційного навчання в процесі виконавсько-інструментальної підготовки, яка враховує когнітивні особливості студентів, психолого-педагогічні аспекти взаємодії між педагогами та студентами і водночас адаптує традиційні освітні принципи до умов використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують інтерактивність та персоналізацію освітнього процесу. Обґрунтовано необхідність розроблення та впровадження інтегрованої системи мотиваційного забезпечення дистанційного навчання, яка ґрунтується на інноваційних психолого-педагогічних підходах і поєднує внутрішню та зовнішню мотивацію, а також персоналізованих освітніх траєкторій, що спрямовані на підвищення якості та ефективності навчального процесу. Розвинене модель використання інноваційних практик дистанційного навчання, яка інтегрує мультимедійні технології, системи управління навчанням, а також різні формати синхронного та асинхронного навчання, забезпечуючи адаптацію педагогічних методик до індивідуальних потреб майбутніх бакалаврів. Така модель передбачає впровадження інтерактивних засобів контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності, що підвищує ефективність освітнього процесу. Удосконалено інтегративний підхід до застосування адаптивних цифрових платформ, таких як штучний інтелект, Інтернет речей та доповнена реальність, які забезпечують створення персоналізованих траєкторій навчання, що дозволяють індивідуалізувати процес опанування техніки гри на музичному інструменті завдяки автоматизації аналізу прогресу, наданню інтерактивного зворотного зв'язку та створенню імерсивного навчального середовища.

Дисертаційне дослідження входить до тематичного плану науково-дослідної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» і становить частину наукової теми «Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців мистецького та мистецько-педагогічного профілю в контексті соціокультурної парадигми» (державний реєстраційний номер: 0120U002017).

Інноваційні технології дозволяють створювати інтерактивні середовища, що сприяють індивідуалізації процесу навчання, використанню мультимедійних ресурсів, а також активному залученню через адаптивні методики. Однак ефективність таких інструментів безпосередньо залежить від мотиваційної готовності, здатності долати труднощі й активно брати участь у навчальному процесі. Це дослідження дозволить створити ефективні стратегії мотиваційної підтримки, які враховуватимуть унікальні потреби здобувачів, специфіку музичного навчання та особливості дистанційного формату. Таким чином, актуальність цього

дослідження визначається не лише викликами цифрової епохи, але й необхідністю забезпечити високий рівень музичної освіти, спрямованої на розвиток особистості, його творчих здібностей та професійних навичок. У цьому контексті формування мотивації до дистанційних форм навчання стає ключовим чинником, що забезпечує успіх освітнього процесу та конкурентоспроможність мистецької освіти в умовах глобальних змін.

Наявність виявлених суперечностей дозволило визначити мету дослідження, яка полягає, в теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці методики формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Об'єктом дослідження визначено професійну підготовку майбутніх бакалаврів музичного мистецтва.

Предметом дослідження – методичне забезпечення формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації, та їх достовірність визначаються методологічною основою дослідження, яка базується на концептуальних засадах у галузі педагогіки, психології, культурології, мистецької освіти та інноваційних технологій навчання. У контексті формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, особливу увагу приділено розвитку інструментальних навичок і виконавської майстерності через інтеграцію сучасних технологій. Це, в свою чергу, відкриває нові можливості для виховання творчої особистості, здатної ефективно використовувати дистанційні ресурси для саморозвитку та вдосконалення виконавських навичок. Дослідження спрямоване на вирішення низки завдань. Перше завдання полягало в визначенні основних мотиваційних чинників, що впливають на процес навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в умовах дистанційної освіти. Виявлено, що визначення основних мотиваційних чинників, що впливають на процес навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в умовах дистанційної освіти, є ключовим аспектом у розумінні ефективності навчального процесу. Обґрунтовано, що одними з основних мотиваційних чинників є внутрішня мотивація студентів, яка включає пізнавальний інтерес, бажання досягти високих результатів і прагнення до самовдосконалення. Пізнавальний інтерес студентів до предмета навчання, здатність до самоосвіти та націленість на особистісний розвиток значною мірою визначають рівень їхньої активності і залучення в освітній процес.

Розв'язання другого завдання дозволило детально розглянути сутність феномену мотивації до дистанційного навчання у майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, яка в рамках дослідження трактується як внутрішній спонукальний процес, що активізує навчальну діяльність студентів у контексті дистанційної освіти. Це поняття охоплює сукупність психоемоційних, когнітивних та соціальних чинників, що впливають на бажання та здатність студентів активно брати участь у навчальному процесі через онлайн-платформи. Мотивація до дистанційного навчання включає не лише інтерес до предмета, а й готовність до самостійної роботи, здатність адаптуватися до нових умов навчання, а також наявність внутрішніх стимулів для подолання труднощів, що виникають у процесі

дистанційного навчання. У процесі вирішення другого завдання було визначено складові структури феномену «формування мотивації до дистанційного навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва», які включають: комунікаційно-адаптаційний, інтелектуально-емоційний та творчо-інноваційний компоненти. Третє завдання фокусується на методологічних засадах формування мотивації до дистанційного навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. У роботі обґрунтовано використання таких ключових методологічних *підходів*: орієнтовано-особистісний, соціокультурний, ситуаційний, інноваційний. Орієнтовано-особистісний підхід акцентує увагу на індивідуальних потребах, інтересах та мотиваційних установках студентів. Враховуючи специфіку дистанційного навчання, цей підхід сприяє розвитку внутрішньої мотивації студентів, підтримці їхнього інтересу до навчання через адаптацію змісту та форм навчальних матеріалів під індивідуальні особливості кожного. Важливою складовою є створення умов для самоорганізації студентів, де вони можуть виявляти творчий підхід до освоєння музичних дисциплін та інструментальної практики. Соціокультурний підхід передбачає інтеграцію культурних та соціальних контекстів у навчальний процес. У сфері музичного мистецтва цей підхід дозволяє зберігати зв'язок з традиціями музичної освіти, одночасно враховуючи соціокультурні особливості студентів, які навчаються в дистанційному форматі. Такий підхід сприяє розвитку колективної взаємодії в онлайн-середовищі та підвищує мотивацію через участь у культурних і творчих онлайн-акціях, фестивалях або майстер-класах. Ситуаційний підхід передбачає гнучкість у підходах до навчання в залежності від конкретних умов, що створюються під час дистанційного навчання. Врахування різних ситуацій (технічних, організаційних, соціальних) дозволяє ефективно адаптувати навчальний процес до потреб кожного студента та специфіки його виконавської підготовки. Наприклад, у разі труднощів з освоєнням певних аспектів інструментальної гри або використанням онлайн-платформ, ситуаційний підхід допомагає оперативно змінювати стратегії навчання та надавати необхідну підтримку. Інноваційний підхід орієнтований на впровадження новітніх технологій і методів у процес виконавсько-інструментальної підготовки. Використання цифрових інструментів для запису та аналізу музичних композицій, програм для відтворення музичних вправ, а також новітніх платформ для дистанційного навчання, дозволяє значно підвищити ефективність навчального процесу, мотивувати студентів до використання нових технологій та розвивати їхню творчість у цифровому просторі. Такий підхід дозволяє майбутнім бакалаврам музичного мистецтва не лише опанувати традиційні методи виконання, але й створювати нові форми музичного вираження, що відповідають вимогам сучасного світу.

Згідно з обраними науковими підходами, було визначено педагогічні *принципи*, що орієнтовані на методичне спрямування, а саме: принцип індивідуалізації навчання: орієнтується на врахування індивідуальних потреб і особливостей кожного студента, що дозволяє максимально адаптувати навчальний процес до специфіки виконавської підготовки майбутніх бакалаврів, особливо в умовах дистанційного навчання; принцип адаптивності: забезпечує гнучкість навчального процесу, що дозволяє студентам ефективно адаптуватися до змінних умов дистанційної освіти та технологій, підтримуючи мотивацію і стійкість у навчанні; принцип інтеграції: підкреслює необхідність поєднання різних методів і

підходів до навчання, зокрема використання мультимедійних та онлайн-ресурсів для створення єдиного навчального простору, що сприяє глибшому розумінню і практичному освоєнню музичних дисциплін; принцип активної взаємодії і соціалізації: визначає важливість комунікації і співпраці між студентами та викладачами, що особливо актуально для дистанційного навчання, коли взаємодія через онлайн-платформи стимулює розвиток навичок командної роботи, обміну ідеями та критичного мислення; принцип співтворчості: сприяє розвитку творчих здібностей студентів, залучаючи їх до активної участі в створенні нових інтерпретацій музичних творів, спільного аналізу виконання та застосування інноваційних підходів у навчанні музичного мистецтва в умовах дистанційного формату.

Наступне завдання полягало в розробці та експериментальному підтвердженні поетапної методики формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Після завершення етапу формування експерименту було проведено моніторинг, результати якого вказують на значне зростання мотивації здобувачів до використання дистанційних форм навчання. Вони значно розширили свої знання у сфері застосування цих методів у виконавсько-інструментальній підготовці, а також покращили свої навички самостійного освоєння нових платформ і технологій. Получені дані демонструють наступне: за продуктивно-творчим рівнем відбулося зростання результатів у респондентів з ЕГ на 8,4 %, а в КГ – на 1,9 %; за досвідно-накопичувальним рівнем кількість респондентів у ЕГ зросла на 11,8%, у КГ – лише на 3,1 %. На елементарно-фрагментарний рівні в ЕГ знизився показник рівню на 20,2 % студентів менше, а в КГ – лише на 5 %. Використання математико-статистичних методів, зокрема критерію Фішера для кутового перетворення, підтвердило результативність запропонованої поетапної методики.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дістала подальшого розвитку інтегральна теоретико-методична концепція дистанційного навчання основному музичному інструменту, яка має враховувати когнітивні, психолого-педагогічні особливості, а також адаптує традиційні освітні принципи до умов використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечуючи персоналізацію та інтерактивність навчального процесу; обґрунтовано впровадження і використання інтегрованої системи мотиваційного забезпечення дистанційного навчання в процесі виконавсько-інструментальної підготовки, яка базується на інноваційних психолого-педагогічних підходах, що поєднують внутрішню та зовнішню мотивацію майбутніх бакалаврів та персоналізовані освітні траєкторії для підвищення якості та ефективності навчання; дістала подальшого розвитку модель використання інноваційних практик дистанційного навчання основному музичному інструменту, що інтегрує мультимедійні технології, змішані формати синхронного та асинхронного навчання, а також забезпечує ефективну адаптацію методик до індивідуальних потреб студентів, включаючи інтерактивні засоби контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності; удосконалено інтегративний підхід до використання адаптивних цифрових платформ, таких як штучний інтелект, інтернет речей та доповнена реальність, для створення персоналізованих траєкторій навчання, що дозволяє індивідуалізувати процес опанування техніки гри на музичному інструменті шляхом автоматизації аналізу прогресу, інтерактивного зворотного зв'язку та іммерсивного навчального

середовища; удосконалено особистісний-орієнтований підхід до організації дистанційного навчання, що включає інтеграцію ситуаційного та проблемного методів з технологіями інтерактивного середовища, які забезпечують розвиток професійної компетентності через реалізацію індивідуальних навчальних траєкторій, врахування стилів навчання та поєднання творчих і когнітивних складових у процесі оволодіння музичним інструментом; удосконалено багатокомпонентну методику оцінювання ефективності дистанційного навчання, яка базується на модульному підході, що передбачає формування компетентностей через системний контроль знань, навичок та творчих досягнень студентів, з використанням інтерактивних методів зворотного зв'язку, самооцінки та групової взаємодії; удосконалено інтегровану систему оцінювання мотивації до дистанційного навчання гри на музичному інструменті, яка поєднує кількісний і якісний аналіз критеріїв, що охоплюють як когнітивні, так і емоційні аспекти, та вперше дозволяє визначити зв'язок між стійкістю мотиваційної поведінки майбутніх бакалаврів і рівнем їхніх виконавських компетенцій; удосконалено модель педагогічної підтримки дистанційного навчання музичного інструменту, яка вперше поєднує персоналізований підхід із цифровими технологіями, зокрема синхронними та асинхронними інтерактивними методами, що забезпечує підвищення рівня мотивації студентів через розвиток рефлексивних і комунікативних здібностей у контексті дистанційного навчання; вперше було статистично доведено, що дистанційне навчання сприяє значному зростанню рівня мотивації та емоційного залучення студентів, що підтверджується статистично значущими результатами. Показано, що дистанційне навчання створює сприятливий психологічний мікроклімат, знижує рівень тривожності та сприяє підвищенню впевненості у власних здібностях та позитивно впливає на розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності та інтелектуальних умінь порівняно з традиційними методами.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробці, апробації та впровадженні інноваційних підходів і рекомендацій щодо формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки, які можуть бути ефективно застосовані в освітній діяльності різного рівня. Результати проведеного дослідження можуть бути впроваджені в освітній процес при підготовці майбутніх фахівців за спеціальностями 025 «Музичне мистецтво» та 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)». Вони стосуються таких аспектів підготовки, як виконавська, практична та методична. Окремі теми можуть бути корисними при викладанні курсів, що стосуються методики викладання музично-виконавських дисциплін.

Достовірність результатів дослідження забезпечується методологічною обґрунтованістю вихідних положень роботи, різноманітним заповненням діагностичних методів, меті і завданням дослідження, застосованими методами математичної статистики, які слугували інструментами кількісного аналізу даних, діагностичних зрізів, отриманих у процесі формувального експерименту, їх узагальненню і інтерпретації.

Матеріали дослідження впроваджено в освітній процес Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», довідка № 3119/24 від 27.12.2024.

Повнота викладення матеріалів у публікаціях. Основні положення, результати і висновки дисертаційного дослідження висвітлено у 6 науково-методичних публікаціях автора (1 – у співавторстві), з них: 3 – у фахових наукових виданнях України, 3 – апробаційного характеру.

Під час обговорення було висловлено такі зауваження:

1. У дослідженні обґрунтовано принципову можливість застосування цифрових і дистанційних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в організації дистанційних форм навчання, однак для більш ґрунтовного висвітлення цієї теми доцільно розширити розгляд конкретних переваг та недоліків таких технологій у контексті виконавсько-інструментальної підготовки студентів.
2. У дослідженні критерії та показники мотивації до дистанційних форм навчання подано у загальному вигляді, що обмежує можливості для всебічного аналізу та глибокого розуміння співвідношення компонентів мотивації з розробленим критеріальним апаратом. Варто детальніше розкрити кожен з критеріїв, за якими оцінюється рівень сформованості досліджуваної якості.
3. У дисертації не представлено достатньо конкретних онлайн-платформ, які ілюструють практичне застосування ІКТ в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Рекомендовано включити перелік платформ або цифрових ресурсів, що використовуються в освітньому процесі, а також їхнє теоретичне обґрунтування.
4. З метою забезпечення чіткого і переконливого уявлення про цілісність запропонованої методики формування мотивації до дистанційних форм навчання в контексті виконавсько-інструментальної підготовки, доцільно наочно представити модель методики у вигляді рисунку.
5. Робота не позбавлена певних граматичних недоліків у викладі тексту.

Дослідження Лі Хунянь є ґрунтовним, самостійним, завершеним науковим дослідженням. Текст дисертації написаний в науковому стилі, але має деякі орфографічні помилки, які треба виправити.

ВИСНОВОК

У дисертаційному дослідженні Лі Хунянь «**Формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки**» представлено теоретичне узагальнення, та обґрунтування вирішення проблеми мотивації до дистанційних форм навчання за авторською методикою. Ця методика може бути запроваджувана під час підготовки майбутніх викладачів музичних шкіл, коледжів, закладів вищої освіти мистецького профілю.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті, розв'язано поставлені завдання, основні положення дисертації мають наукову новизну, теоретичну, практичну значущість. Обсяг і структура відповідає вимогам, що сформульовані відповідно до дисертацій на ступінь доктора філософії. Зміст, сутність методичного контенту дисертації повністю відповідає спеціальності 014 Середня освіта. Музичне

мистецтво. Результати дисертації пройшли апробацію на 2 Міжнародних конференціях; основні положення відображено у 6 публікаціях, із них 3 статті опубліковані в наукових фахових виданнях України, та 3 – апробаційного характеру. Статті написані українською та англійською мовами.

Дисертація Лі Хунянь «Формування мотивації до дистанційних форм навчання майбутніх бакалаврів музичного мистецтва в процесі виконавсько-інструментальної підготовки» подана на здобуття доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта. Музичне мистецтво, є ґрунтовним, самостійним, завершеним науковим дослідженням; за новизною постановки проблеми та її розв'язанням, практичною значущістю відповідає вимогам п.п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи, про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року, №44.

Дисертація Лі Хунянь обговорювалася 7 січня 2025 р., протокол №8 на розширеному засіданні кафедри музичного мистецтва і хореографії Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». За результатами обговорення прийнято рішення рекомендувати дисертацію Лі Хунянь до захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Головуюча на засіданні фахового семінару:

Професор кафедри музичного мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»,
доктор педагогічних наук, професор

Олена РЕБРОВА

Експерти:

Завідувач кафедри музичного мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»,
кандидат педагогічних наук, доцент

Людмила СТЕПАНОВА

Доцент кафедри музично-інструментальної підготовки
ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»,
кандидат педагогічних наук, доцент

Ірина ЛЕВИЦЬКА

Учений секретар
Кандидат педагогічних наук, доцент

Наталія БАТЮК